

Hallássérült Hívek Hírlapja

XXIV. évf. 4. szám

2011. május 1.

LITURGIKUS „A” év

(Kis misekönyvben a szentmise rendje: 11-23. oldal, könyörgések és olvasmányok szövege/továbbiakban: szöveg ..... oldal.)

Május

1. AZ ISTENI IRGALMASSÁG VASÁRNAPJA

8. HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA

(szöveg 151-155. old., pref.: 31. old.)

15. HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA

(szöveg 156-159. old., pref.: 31. old.)

22. HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA

(szöveg 160-163. old., pref.: 31. old.)

29. HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA

(szöveg 164-167. old., pref.: 31. old.)

Június

5. URUNK MENNYBEMENETELE

(szöveg 168-172. old., pref.: 171. old.)

12. PÜNKÖSDVASÁRNAP

(szöveg 173-178. old., pref.: 177. old.)

13. PÜNKÖSDHÉTFŐ

19. SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE

(szöveg 181-184. old., pref.: 183. old.)

24. KERESZTELŐ SZENT JÁNOS SZÜLETÉSE

(szöveg 365-369. old., pref.: 368. old.)

26. ÚRNAPJA

(szöveg 185-190. old., pref.: 189. old.)

29. PÉTER ÉS PÁL APOSTOLOK

(szöveg 370-374. old., pref.: 373. old.)

HALLÁSSÉRÜLTEK SZENTMISÉI

Budapesten:

✠ Oltárszentség Kápolna, VI. kerület, Budapest, Vörösmarty utca 40.

- május 1., 15. és 29. vasárnap délután fél 4-kor
- június 5. és 19.

✠ Piarista Gimnázium, VIII. kerület, Budapest, Mikszáth K. tér 1.

- május 8. és 22. vasárnap délután 4-kor
- június 12. és 26.

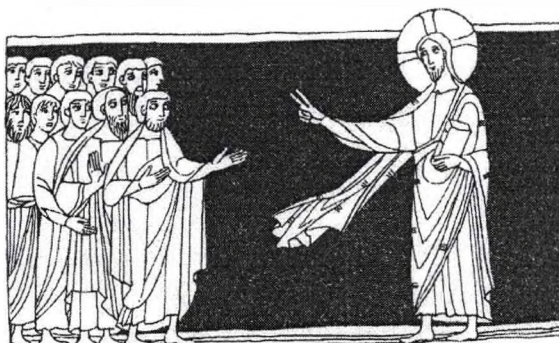
Vidéken:

Hely	Mikor?	Hány órákor?
Győr	ideiglenesen szünetel	
Miskolc	máj. 15., jún. 19.	16.00
Pécs	máj. 1., jún. 5.	14.30
Sopron	ideiglenesen szünetel	
Szombathely	jún. 4.	15.00
Vác	változó	
Veszprém	máj. 15., jún. 19.	15.00

EVANGÉLIUM

Szent János könyvéből

(Jn 20,19-31)

Húsvétvasárnap este együtt voltak az apostolok egy teremben. Az apostolok bezárták az ajtót, mert féltek a zsidóktól. Hirtelen ott állt Jézus a teremben. Jézus azt mondta: „Békesség nektek!”

Azután Jézus megmutatta a sebeket a kezén és az oldalán. Az apostolok megismerték, hogy Ő Jézus, és nagyon örültek.

Jézus másodszor mondta: „Békesség nektek! A menygyei Atya küldött engem, én pedig küldelek titeket az emberekhez.”

Azután rálehel az apostolokra és azt mondta: „Adom nektek a Szentlélek Istent. Akinek ti bűnbocsánatot adtok, az valóban kap bűnbocsánatot az Istentől.”

Tamás nem volt a teremben húsvétvasárnap este. Amikor Tamás később visszajött, akkor az apostolok elmondták Tamásnak: „Láttuk az Urat.”

Tamás azt mondta: „Én nem hiszem el. Ha látom Jézus kezén a sebet és ha megfogom Jézus oldalán a sebet, akkor elhiszem, hogy Jézus feltámadt.”

Egy hét múlva az apostolok ugyanott voltak a teremben Tamással együtt. Újra megjelent Jézus, pedig most is zárva volt az ajtó. Jézus azt mondta: „Békesség nektek!”

Azután Jézus szólt Tamásnak: „Tamás, nézd meg a kezemet és fogd meg az oldalamat. Ne legyél hitetlen, hanem legyél hívő!”

Tamás azt mondta Jézusnak: „Én Uram, Én Istenem!”

Jézus azt mondta Tamásnak: „Tamás, most már hiszel azért, mert láttál engem. Boldogok azok az emberek, akik nem látnak engem, mégis hisznek bennem.”

IMASZÁNDÉKOK

A Szentatya imáinkat kéri:

1) Imádkozzunk azokért, akik a tájékoztatás eszközeivel (televízió, rádió, újság) foglalkoznak, hogy mindig tartsák tiszteletben az igazságot, az összetartást és minden ember méltóságát.

2) Kérjük az Úr segítségét a kínai egyház tagjainak, hogy hűségesek maradjanak az evangéliumhoz, és növekedjenek az egységben.

A MI ESEMÉNYÜNK

Triduum

Április 3-án, 4-én és 5-én tartottuk a három lelkinapot a Vörösmarty utcai Oltáriszentség Kápolnában, hogy jobban tudjunk felkészülni a húsvét ünnepére. Mi történik húsvétvasárnap? Jézus Krisztus feltámadt, és legyőzte a bűnöket, a halált és a sötét világot, ahol rengeteg bűn lakik.

A lelki napokon elhangzott Lajos atya érdekes prédikációit *Sok bűn van a világon* címmel röviden összefoglaljuk.

Első lelki nap

Egy édesapának születésnapja volt. Gondolta, hogy a gyermekei eljönnek köszönteni őt. Édesapa szorgalmasan készült születésnapjára és a gyermekei fogadására. Kitakarított, bevásárolt. Végül elérkezett a nagy nap, és az édesapa szomorúan tapasztalta, hogy a 8 gyermeke közül egy gyermek sem jött el felköszönteni. Édesapa gondolta, hogy ez nem baj, majd jövőre meghívja őket a születésnapjára. Évről-évre ugyanazt tette édesapa, de sajnos egy gyermeke sem ment el.

Édesapa temetésére sem mentek el a gyermekei. Az ügyvédhez viszont tudtak elmenni és kíváncsian várták a végrendeletet. Következett a végrendelet: *Gyermekeim, nagy vagyont örököltem a külföldön élő testvéremtől. Ezt akartam nektek odaadni az én születésnapomon. De ti gyermekeim egyszer sem jöttetek el. A vagyonom azé a gyermekemé legyen, aki eljön a temetésemre. Ha egy gyermekem sem jön el a temetésemre, akkor osszák szét azok között, akik elkísérnek utolsó utamra.*"

Sok rossz, sok szenvedés, sok bűn van a világon. Az ember viszont szeretne békében, szeretetben élni. A bűn sok szenvedést okoz.

- Édesanya figyelmezteti a gyermekét, hogy ne keveredjen bele a bűnös társaságba, ahol kábítószeresnek a fiúk. Az a fiú nem hallgat az édesanyjára és elkezd drogot szívni. A drog megszerzéséhez sok pénz kell, ezért lopni is kezd. A lopásból a gyilkosság születik. Végeredmény lesz a börtön.

- Házastársak megcsalják egymást.

A Nagyböjt 4. vasárnapi evangélium a vakon született fiúról szól. Miért született vakon ez az ember? Ki volt bűnös? Önmaga volt bűnös, vagy a szülei voltak bűnösök? Ezért az emberek gondolják, hogy a bűn miatt született vakon. Ez az ember?

Sokan gondolják: „*megérdemlem a szenvedést, Isten jogosan büntet engem*”. De azt már nem mondják el, hogy mi rosszat tettek, amiért Isten bünteti őket.

Isten végül nagyon igazságos. Isten a rossz embert megbünteti, a jó embert viszont megjutalmazza. Polgári bíró is szokott büntetést adni a bűnös embereknek, de előfordulhat, hogy nem biztos, hogy a bíró igazságosan ítéli az embereket, például tévesen elfogják azt az ártatlan embert, akiről gondolják, hogy ő a gyilkos. Vagy a gyilkos soha nem kerül elő a gyilkosság után.

A tolvajok, a gyilkosok menekülhetnek a bíróság elől, de az Isten elől már nem tudnak menekülni. A vallásos emberek is bűnösök, ők sem tudnak menekülni az Isten elől. Isten mindent tud rólunk, hiába titokban vagy sötétben csinálunk bűnt.

Sokszor azt látjuk, hogy akik nem vallásosak, nem úgy élnek, ahogy Isten tanít, azoknak jobb sorsuk van, mint a vallásos embereknek. Ez azt jelenti, hogy Isten nem igazságos? De Isten mindig igazságos. Csak az Isten nem mindig itt a földön adja meg a büntetést, hanem türelmesen vár, hogy az ember megtérjen. De ha nem tér meg itt a földi életében, akkor a halál után megkapja a büntetést, azaz pokolba való kerülést.

Második lelki nap

„*Egy embert feljelentettek. Azt mondták, hogy megölte a szomszédját. A feljelentett ember nem tudta bebizonyítani, hogy nem ő ölte meg a szomszédot. Ezért halálbüntetést kapott. A halálra ítélt ember azt mondta: Én nem öltem meg senkit. Ha engem kivégeztek, azzal bizonyítom be, hogy ártatlan vagyok, hogy a síromon nem*

nő ki semmilyen növény. Sajnos a halálos ítélet végrehajtották. A férfit eltemették. A halálra ítélt ember pedig megcsinálta azt, amit mondott. A sírján valóban nem nőtt ki semmi. Lecserélték a földet a sírról. A sirt beültették virággal, meg fűvet akartak a sírra, de semmilyen növény nem maradt meg a síron. Ezt többször megcsinálták, de a síron a mai napig nem nő semmilyen növény.”

Ezzel a történettel akartam megmutatni nektek, hogy nem mindig az szenved, aki a bűnt követette el. Ez az ember nem akarta elvállalni a mások bűnéért a büntetést.

De van olyan ember, aki átvállalja a mások bűnéért a büntetést. Erre mondok egy igazi történetet:

„Kaukázusi hegyek között élt egy bátor és harcos nép. Sajnos egy nagy bűnük volt: az arany és a pénz imádata. Ezért gyakran loptak és raboltak. Végül az uralkodó azt a törvényt hozta létre, hogy aki lop, azt nyilvánosan meg kell ostorozni a téren. Már másnap feljelentettek valakit, aki nem tartotta meg a törvényt, hogy ne lopjon. Ki volt az? Az uralkodó édesanyja. Az uralkodó nagyon meglepődött, és nem tudta, hogy mit csináljon. Saját édesanyját ostoroztassa meg? De kivételt nem tehet. Végre kitalált egy jó dolgot: összehívta a népet és kihirdette a büntetést. Két katona elővezette a törvénysértő édesanyját. Az uralkodó kihirdette az ítéletet: mivel nem tartotta meg a törvényt, ezért megérdemli a büntetést. Mielőtt azonban az első ostorcsapás elérte volna édesanyja hátát, az uralkodó az édesanyja elé ugrott és az ő hátát érte az ostorcsapás. Az utolsó ostorcsapás után így szólt a néphez: A törvénynek eleget tettünk. Most menjetek haza és ne feledjétek el, amit láttatok. Valóban, amit ott láttak, sok embert visszatartott a lopástól.”

Látjátok, az ártatlan ember a büntetést átvállalhatja, amit a bűnös ember kapott volna. Ez a bűnös ember szerencséje.

A legnagyobb rossz az, hogy az ember nem engedelmeskedik Istennek, az ember nem úgy él, ahogy Jézus tanított. Isten parancsokat azért adott, hogy segítsen nekünk a mennyországba jutni.

A bűnös ember megbántja a bűnével a Teremtő Istent, ezért a bűnös ember nem tud megfelelően bocsánatot kérni. Jézus átvállalta azt a büntetést, amit a bűnös emberek megérdemeltek volna. Jézus kereszthalált szenvedett értünk, nehogy mi, az emberek a pokolba jussunk. Ezért érdemes még a földi életünkben sok jót tenni és nem kö-

vetni el bűnt. Ha mégis bűnbe estünk, akkor mielőbb gyónjuk meg a bűnt.

Érdeemes olvasni Jézus egyik példabeszédét, ami a szegény Lázár és a dúsgazdag történetéről szól. A dúsgazdagnak kényelmes élete volt, nem csinált semmit a szegényebbekkel, csak magára gondolt, evett-ivott. Sok bűnt követett el. A halála után sajnos a pokolba került, és látta Ábrahámot, ezért könyörgött, hogy menjen az ő testvéreihez, akik még élnek a földön, mentse meg őket a bűntől, mondja meg nekik, hogy tartsák meg a parancsokat, nehogy ők is a pokolba menjenek.

Jézus átvállalta a mi bűneinkért a büntetést, ezért Isten megbocsátja az emberek bűneit.

Harmadik lelki nap

Lajos atya, aki lelki gyakorlatot tartott, saját beszámolója:

„Én a Pesti Ferences templomban is voltam pap. Egyik nap végig mentem a templomon. A templom végében megláttam egy ismerőst, aki a középiskolában osztálytársam volt. Ismerősöm imádkozott és potyogtak a könnyei. Megkérdeztem tőle, mi a baj? Elmondta, hogy a férje elhagyta őt. Elköltözött tőle. Megígértem neki, hogy én is segítek neki imádkozni. Két hét múlva ismét találkoztam vele a templomban. Megkérdeztem tőle, hogy mi van a férjével? Válasza az volt: visszajött. Nagyon érdekelt, hogy miért ment vissza. Tudod – mondta az osztálytársam, - az imánknak köszönhetem. Dezső elmondta, hogy egyik reggel arra gondolt, hogy miért fekszik egy idegen nő ágyában, amikor neki van felesége. Vagyis megszólalt a lelkiismerete. Hazajött és megkérdezte tőlem, hogy megbocsátok-e neki? Hát persze, hogy megbocsátottam.”

Az történt, hogy a férjének megszólalt a lelkiismerete, és érezte, hogy nagyon rosszat csinált. Hallgatott a lelkiismeretére és kijavította a bűnt, tehát megtért.

De mit kell tenni, hogy ne legyen sok rossz a világon?

- hallgatás a lelkiismeretre
- megtérés
- szentgyónás

Csak a katolikusoknál van a szentgyónás, ez tényleg jó. Szent Péter kérdezte Jézustól, hogy hányszor kell megbocsátani? Talán még hétszer is? Jézus azt válaszolta: nemcsak hétszer, hanem hetvenszer hétszer. Ne szégyelljük magunkat, hogy sokszor kell gyónni. Fontos az, hogy akarjunk jobbak lenni.

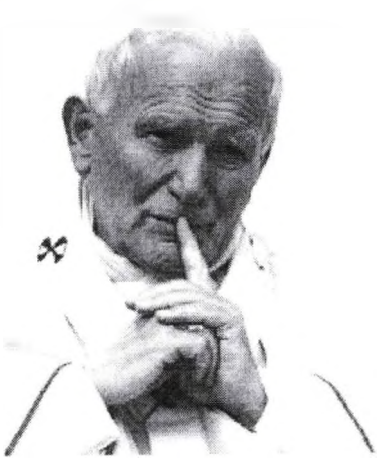

Erre van a példa: Spanyolország egyik templomában van egy érdekes feszület, amelyen Jézus jobb keze nincs a kereszthez szegezve, hanem lóg. Erről a feszületről van egy történet: egy nagyon bűnös elment gyónni a paphoz, aki figyelmeztette, hogy vigyázzon, ne csinálja újból azt a bűnt. A bűnös megígérte, hogy nem fog bűnt elkövetni. Mégis újra ment gyónni, a papnak nem tetszett, de megadta a bűnbocsánatot. A bűnös megint újra bűnt csinált, ezért elment a paphoz, hogy meggyónja a bűnét. A pap nem oldozta fel a bűneitől, miközben a templomban azt hallották, hogy valaki sír. Sírás a feszülettől jött. Ekkor azt látták, hogy Jézus leveszi a keresztről a jobb kezét és feloldozza a gyónót. A pap hallotta Jézus figyelmeztető szavát: *„Nem te szenvedtél érte. Én az ő bűneiért is elszenvedtem az ostorcsapásokat.”*

Fontos, hogy barátaid, ismerőseid és munkatársaid lássák, hogy te mindig jót teszel az embertársaidal és nem bántod őket. Ez nagyon jó dolog. A te példádát látják és ők is megpróbálnak jók lenni embertársaikhoz.

Kedves testvérek! Az idei triduumban (három nap) szerettem volna, ha megértitek, hogy sok rossz van a világban a bűn miatt. Ha azt akarjuk, hogy kevesebb szenvedés legyen, akkor azt kell tenni, hogy kevesebb bűn legyen. Először nekünk magunknak kell jobbaknak lenni. Ha mi jó példát adunk az embereknek, akkor mások is akarnak jobbak lenni. Segítsen minket az Isten, hogy tudjuk magunkat megjavítani. Ámen.

II. JÁNOS PÁL PÁPA BOLDOGGÁAVATÁSA

2011. május 1. különleges nap az Egyház életében. Ezen a napon avatja boldoggá II. János Pál pápát Rómában XVI. Benedek pápa. Ilyen rövid idő után nem szokták a boldoggáavatást

elvégezni, hiszen az Egyház nagyon alapos, részletes vizsgálattal állapítja meg az illető szent

voltát, amit Isten egy csodával hitelesít (általában hirtelen, megmagyarázhatatlan gyógyulás).

II. János Pál pápát halálakor (2005. április 2.-án) a Rómában összegyűlt sok ezres tömeg szentnek kiáltotta. II. János Pál pápa életét szülőházájában, Lengyelországban és Rómában, pápasága helyén is nagyon alapos vizsgálatnak vetették alá. Így megállapították rendkívüli Isten-szeretetét és szent életét. Isten ezt egy csodás gyógyulással is igazolta.

Nagyon készülnek a nagy ünnepre, amire legalább kétmillió zarándokot várnak. Szerettünk volna mi hallássérültekkel is ott lenni, de nem voltunk elég gyorsak. Így már nem kaptunk szálláshelyet. A nagy ünnepséget TV-n nézzük. Imádkozunk II. János Pál pápa segítségéért, közbenjárásáért.

AZ ISTENI IRGALMASSÁG VASÁRNAPJA

Ezt a vasárnapot II. János Pál pápa 2000-ben az Isteni Irgalmasság vasárnapjának nyilvánította. Szent Fausztina lengyel nővér kapott kinyilatkoztatást Jézus végtelen nagy irgalmasságáról. Jézus maga jelölte meg a húsvét utáni vasárnapot az Irgalmasság ünnepére.

Jézus kéri, hogy hirdessük minden embernek:

„Isten irgalmas, nagy szeretettel szeret minden embert, még a legnagyobb bűnöst is.” Bízunk Isten irgalmasságában, ezért sokszor mondjuk ezt a fohászt: *„Jézusom, bízom benned.”*

Jézus irgalmas Szívéből fénysugár árad felénk. Jézus azt mondta: *„Azokat a lelkeket, akik irgalmasságom tiszteletét terjesztik, egész életükben megoltalmazom, mint gyengéd anya óvja csecsemőjét, haláluk óráján pedig nem bírjuk, hanem irgalmas Megváltójuk leszek.”*

II. János Pál pápa 2005-ben az Irgalmasság ünnepé előtti szombaton este halt meg. Az Irgalmasság vasárnapján teljes búcsút lehet nyerni, aki kegyelem állapotában van (szentgyónásban megtisztította a lelkét) szentmisén van és szentáldozáshoz járul. A Pápa szándékára elimádkozik Miatyánk, Üdvözlégy és Hiszek egy Istenben imát.

HÍREK AZ EGYHÁZI VILÁGBÓL

„Isten éltesse a Szentatyát”

Április 16-án ünnepelte 84. születésnapját XVI. Benedek pápa. A világ minden részéről érkeztek a jókívánságok a Vatikánba.

Politikai és egyházi méltóságok, a kultúra képviselői és a hívek fejezték ki elismerésüket és szeretetüket a 84 éves pápának, aki születésnapján is – ugyanúgy, mint máskor – folytatja apostoli tevékenységét. II. Erzsébet királynő üzenetében örömről és imáiról biztosítja a Szentatyát születésnapja alkalmából, nagy szeretettel emlékezve az Egyesült Királyságban tett emlékezetes látogatására.

A L'Osservatore Romano a hagyományos „Ad multos annos, Sancte Pater” jókívánsággal köszöntötte XVI. Benedeket, amelyet az olvasók és a hívek nevében fogalmazott meg, a pápát köszöntve: *a világ híveinek lelki közelségéről biztosítja a Szentatyát, akik nagy szeretettel és érdeklődéssel vannak iránta és tanítása iránt. Szavai mindig azon meggyőződésről tanúskodnak, hogy Isten a világ világossága* – írja a vatikáni napilap.

A köszöntők között szerepel Federico Lombardi SJ szentszéki szóvivő, a Vatikáni Rádió és Televízió igazgatója: „84 év! Isten éltesse a Szentatyát! Egy hosszú élet az Atya és az egyetemes egyház szolgálatában nagy elkötelezettséggel és fáradhatatlan munkával. Mi mindannyian, a Vatikáni Rádió, a Vatikáni Televíziós Központ és a Szentszéki Sajtóterem, továbbá egyéb intézmények, akikkel szoros együttműködésben vagyunk Péteri szolgálata érdekében, nagy hálával és elismeréssel követjük a Szentatyát. Kívánság számunkra, hogy mi is segíthetjük az egyetemes egyház vezetésére irányuló szolgálatát.” A rádióhallgatók, a tévénézők és az olvasók nevében

azon jókívánságát fejezte ki a szentszéki szóvivő, hogy az Úr még sok időn át adjon egészséget és erőt Benedek pápának, s „*hitéről tanúskodó szavai és tekintete továbbra is megvilágítsa és megörvendeztesse értelmünket és szívünket*”.

XVI. Benedek pápa 2011-es húsvéti „Urbi et orbi” üzenete

Az április 24-i húsvétvasárnap ünnepélyes szentmisét tartott XVI. Benedek pápa a Szent Péter téren (Rómában). A szertartás végén a pápa a Szent Péter Bazilika központi loggiájáról (erkélyéről) Urbi et Orbi áldását adja az Örök Városra (Rómára) és az egész világra.

XVI. Benedek pápa üzenete:

„Kedves Testvérek Rómában és a földkerekségen (az egész világon)!

Húsvét hajnala nekünk hozott régi és új örömhírt: Krisztus feltámadt! Ez az esemény a húsz századdal korábbi Jeruzsálemből ered, azóta folyamatosan halljuk az Egyházban. Élővé teszi a Jézus Anyjában, Mária szívében dobogó hitet, Magdolna és a többi asszony hitét, akik először látták meg az üres sírt, Péter hitét és a többi apostol hitét.

Mai napig a keresztények hite az az örömhír alapja, azoknak a nővéreknek és testvéreknek a tanúságtétele, akik először látták az elgurult követ és az üres sírt, azután látták az angyalokat is, akik azt bizonyították, hogy Jézus feltámadt. A feltámadt Jézus megjelent Mária Magdolnának, a két emmauszi tanítványnak, végül a tizenegy apostolnak is, akik az utolsó vacsora termében gyűltek össze. (Mk 16,9-14)

Krisztus feltámadása nem kitaláció, hanem egy olyan esemény, amely érthetetlenül túllép a történelmen, de ugyanakkor egy olyan esemény, amely a történelem egy pillanatában valósult meg. A fény elvakította az öröket, akiket azért állítottak oda a sír elé, hogy őrizzék Jézus sirját. Ezt a fényt nem lehet megmagyarázni. Széttörte a halál sötéttségét és meghozta a világba Isten ragyogását, az igazságát és a jóságát. (...)

„A te feltámadásodon, Krisztus, ég és föld ujjong...” Erre a dicsőítésre szóló meghívásra „az egek” teljes erőből válaszolnak: az angyalok serege, a szentek és a boldogok a mi ujjongásunkban egyesülnek. A mennyben béke és öröm van. De sajnos nincs így a földön! Itt, a mi világunkban a húsvéti alleluja még szemben áll a siralmakkal és kiáltásokkal, amelyek rengeteg

fájdalmas helyzetből jönnek: nyomorúság, éhség, betegség, háború, erőszak. Pontosan azért halt meg és támad fel Krisztus! A mi mai bűneinkért halt meg és a mai világ megváltásáért támadt fel Krisztus. Az én üzenetem mindenkit, népeket, közösségeket ér el, akik szenvednek a megpróbáltatás miatt, hogy a feltámadt Krisztus nyissa meg a szabadság, az igazságosság és a béke útját. (...)

Kedves Testvérek! A feltámadt Krisztus előttünk jár az új egek és új föld felé (Jel 21,1), ahol végül majd mi is mint egy család, az Atya Istennek gyermekei fogunk élni. Krisztus velünk van a világ végéig. Kövessük Krisztust ebben a sebzett világban, alleluját énekelve! Szívünkben öröm és fájdalom, tekintetünkben mosoly és könnyek. Így van ez a mi földi világunkban. Krisztus azonban feltámadt, él és velünk van. Ezért énekeljük és járjuk hűséggel és kötelességteljesítéssel e világ útjait, tekintetünket az égbe szegezve!”

Juliusz Janusz apostoli nuncius elbúcsúzik

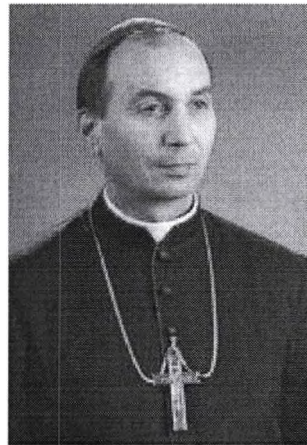

XVI. Benedek pápa 8 évnyi magyarországi szolgálat után február 10-én kinevezte Juliusz Janusz érseket Szlovénia apostoli nunciussá és Koszovó apostoli delegátusává. Schmitt Pál köztársasági elnök április 13-án búcsulátogatáson fogadta hivatalában Juliusz Janusz apostoli nunciust. Az államfő XVI. Benedek pápa közelgő születésnapja és pápává választásának évfordulója kapcsán a Szentatyának szóló jókívánságait küldte a nunciussal. A magyar államfő megtiszteltetésnek nevezte, hogy május 27-én, Liszt Ferenc születésének 200. évfordulója és az Európai Unió soros magyar elnöksége alkalmából a magyar állam koncertet mutathat be a Vatikánban, amelyen XVI. Benedek pápa maga is részt vesz.

Schmitt Pál felidézte a nunciussal való együttműködését, amelynek emlékezetes pillanata volt, amikor a budapesti diplomáciai testület, Juliusz Janusz javaslatára, a köztársasági elnök újévi fogadásán elénekelte a magyar himnuszot.

A nuncius örömmel mondta, hogy Magyarország és a Szentszék közötti kapcsolatok sok nyitott kérdését sikerült rendezni, és hogy helyreállt a szentszéki–magyar bizottság ülésrendje.

Udvardy György a Pécsi Egyházmegye új megyéspüspöke

XVI. Benedek pápa Excellenciás és Főtisztelendő Udvardy György, ez ideig marazanae-i címzetes püspök, esztergom-budapesti segédpüspök urat pécsi megyéspüspökké nevezte ki – írja a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Titkárságának közlemé-

nye.

Udvardy György 1960. május 14-én született Balassagyarmaton. 1985. június 15-én szentelték pappá Esztergomban. 1985-től káplán volt Érsekivadkertben, majd 1988-tól 1990-ig Csitáron plébánosként szolgált. 1990. és 1993. között Rómában folytatott tanulmányokat. 1993-tól 2003-ig hitoktatási felügyelő.

1997–2004 között a PPKE Hittudományi Kar Levelező Tagozatának tanára, és 1998-tól a PPKE Hittudományi Karának docense 2004-ig. Ugyanezen időben a Társadalmi-Oktatási-Kulturális Szakterület püspöki helynöke.

1999-ben pápai káplán címet kapott. 2000-tól az Esztergomi Hittudományi Főiskola tanára. 2003-04-ben plébános Bp.-Erzsébetvárosban. 2003-tól érseki általános helynök és vagyionkezelő az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében, valamint 2004-től az Országos Hitoktatási Bizottság elnöke.

2004. január 24-én marazanae-i c. püspökké és esztergom-budapesti segédpüspökké nevezte ki a Szentatya. 2004. február 21-én szentelték püspökké Esztergomban.

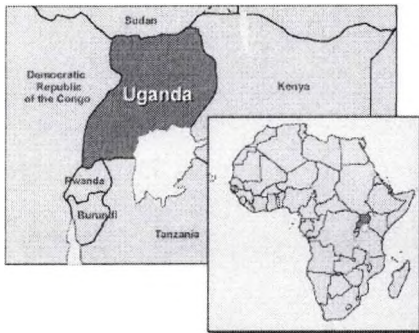
Ezer anglikán vált katolikussá a nagyhéten

Nagy Britanniában majdnem ezer anglikán tért át a katolikus vallásra a nagyhéten.

Körülbelül harminc csoport lépett most be a katolikus egyházba, köztük hatvan klerikus.

Sokan vannak azok is, akik most kezdték meg a felkészülést arra, hogy a római egyház tagjává váljanak. Azokat az anglikán papokat, akiknek kérését a Hittani Kongregáció elfogadta, pünkösdkor szentelik katolikus pappá – tájékoztat a SIR hírügynökség.

Hány kispap van Ugandában?

A kelet-afrikai ország 30 millióra becsült lakosságának kb. 45 százaléka katolikus. Évente mintegy 400 ezren keresz-

telkednek meg.

Az ország négy szemináriumában jelenleg 1130 kispap készül a papi hivatásra. Az intézetek rendkívül zsúfoltak; van, ahol hat-hét kispap lakik egy szobában. Az országban a dinamikus növekvő papi létszám ellenére nagy a paphiány; az 1997-ben alapított Lugazi Egyházmegyében 492 ezer hívőre mindössze hatvan egyházmegyés pap jut.

A leendő lelkipásztorokra nehéz feladatok várnak: fel kell venniük a küzdelmet a különféle szektákkal és szabadegyházakkal, melyek képviselői az utcasarkokon hangzatos nevű templomokat állítanak és csodákat ígérnek. Az iszlám előretörése is aggodalomra ad okot: egyre több muzulmán kap támogatást egyetemi tanulmányok végzéséhez. Emellett a boszorkányvallás is újra erősen terjed; nem ritka, hogy gyermekeket elrabolnak, és a meggazdagodás reményében pogány rituálék során feláldoznak – írja a catholicexchange.com.

A katakombák művészete

Fabrizio Bisconti, a Római Katakombák régészeti igazgatója írja: „*A katakombák művészete technikailag és formailag egyszerű, tartalmilag viszont igen jelentős. Bemutatja, hogyan ábrázolták az első keresztények az üdvösségtörténet ó- és újszövetségi jelenetekkel és más, az üdvözülésre utaló ábrázolásokkal, jelképekkel.*”

Rómában 50–60 katakomba található; sok kilométernyi földalatti folyosók, a korai keresztények temetkezési helye. A közhiedelemmel ellentétben kizárólag temetkezésre használták, rejtkehelynek nem. A katakombákban több ezer ó- és újszövetségi jelenet ábrázoló falfestmény látható. A leggyakrabban előforduló – a hitre utaló – jelenet az, amikor Mózes botjával a sziklára üt. Ezt követik Jónás életének epizódjai, amelyek a feltámadást jelképezik, végül Lázár feltámasztásának ábrázolásai. Az őskeresztények sírjaiban azonban nem kizárólag vallási témájú képek találhatóak.

Fabrizio Bisconti mondja: „*A megholtak foglalkozása is megjelenik. Voltak köztük hordókészítők, hentesek, kertészek – hétköznapi foglalkozású emberek, akik a pogányok között éltek. Tertullianus szavaival: ugyanahhoz a henteshez és ugyanabba a kikötőbe járnak, de keresztények, s ezért lelkileg gazdagabbak, érzékenyebbek, mint mások.*”

Bisconti *A római katakombák festményei* című új könyvében rendszerezi az összes földalatti festményt, és bemutatja, hogyan állítja vissza a restaurációs munka a művek eredeti szépségét. A könyv részletes betekintést ad az őskeresztények életébe, halálába.

ÜNNEPEK ÉS SZENTEK

Május a Szűzanya hónapja

Ez a tavaszi hónap virágillatos, a fejlődő természet szépségével van tele. Az időjárás is kellemes napsütéses. A május nagyon szép hónap. Ezért ez a hónap a Szűz Anya hónapja. A templomokban minden este a Szűz Máriaát dicsé-
rő Loretói litániát

imádkozzák.

A litánia kifejezés görög „litaneuó” – „könyörgök” szóból származik. Ebben a litániában szívünk nagy szeretetével köszöntjük Jézus Édesanyját. Kérjük áldását és segítségét!

A loretói litánia részei

A bevezető rész ráirányítja figyelmünket, hogy minden adományt Mennyei Atyánktól kapunk, és Jézus Krisztus volt az, aki feltárta nekünk a Szentháromság titkát.

Először a Szűzanyát három kiváltságában szólítjuk meg: Szentséges Szűz, Istennek Anyja, Szüzek szent Szüze.

A következő csoportban azok a motívumok szerepelnek, melyekért őt tiszteljük: Krisztus anyja, Kegyelem anyja, Tisztaságos, Szepőltelen, Sérelem nélkül való, Szűz virág, Szeretetre méltó, Csodálatos, Jótanács, Teremtőnk és Üdvözítőnk anyja.

Az ötödik részben Máriaat mint szüzet különböző ékes jelzőkkel magasztalja. A hatodik részben a Szentírásból vett jelzőkkel ruházza fel, amely az Igazság tükre megszólítással kezdődik, és a Hajnali csillag köszöntő szóval fejeződik be.

A Szűzanya a Betegek gyógyítója, Bűnösök menedéke, Szomorúak vigasztalója és a Keresztények segítése, tehát a mi küzdelmes életünk résztvevője, akihez mindig bizalommal fordulhatunk.

Amíg eddig a küszködők közbenjárójaként szólítottuk meg, most a megdicsőült világ királynőjeként köszöntjük. A befejező megszólítások az időközben kimondott hittételekben, pápai megnyilatkozásokban szereplő sajátos motívumokat említik bizalmunk kifejezéséeként.

A litánia az Isten Bárányához fordul, és könyörgéssel fejezi be a Szűzanya köszöntését.

Természetes, hogy Máriaat köszöntő imádságaink megszámlálhatatlan számban léteznek. Ezért a litániák után még különböző imádságokat szoktak hozzákapcsolni, amelyeket az egyházmegyei és a helyi gyakorlattal alakítottak ki.

A LORETÓI LITÁNIA

Uram, irgalmazz nekünk! – **Uram, irgalmazz nekünk!**

Krisztus, kegyelmezz nekünk! – **Krisztus kegyelmezz nekünk!**

Uram, irgalmazz nekünk! – **Uram, irgalmazz nekünk!**

Krisztus, hallgass minket! - **Krisztus, hallgass minket!**

Krisztus, hallgass meg minket! - **Krisztus hallgass meg minket!**

Mennybéli Atyaisten! – **Irgalmazz nekünk!**

Megváltó Fiúisten! – **Irgalmazz nekünk!**

Szentlélek Úristen! - **Irgalmazz nekünk!**

Szentháromság egy Isten! – **Irgalmazz nekünk!**

Szentséges Szűz Mária – **Könyörögj érettünk**

Istennek szent anyja – **Könyörögj érettünk**

Szüzeknek szent Szüze – **Könyörögj érettünk**

Krisztusnak szent anyja – **Könyörögj érettünk**

Egyházunknak anyja – **Könyörögj érettünk**

Isteni kegyelem anyja – **Könyörögj érettünk**

Tisztaságos anyja – **Könyörögj érettünk**

Szeplőtelen Szűzanya – **Könyörögj érettünk**

Sérelem nélkül való anyja – **Könyörögj érettünk**

Szűz virág szent anyja – **Könyörögj érettünk**

Szeretetre méltó anyja – **Könyörögj érettünk**

Csodálatos anyja – **Könyörögj érettünk**

Jó tanács anyja – **Könyörögj érettünk**

Teremtőnk anyja – **Könyörögj érettünk**

Üdvözítőnk anyja – **Könyörögj érettünk**

Nagyokosságú Szűz – **Könyörögj érettünk**

Dicsérendő Szűz – **Könyörögj érettünk**

Nagyhatalmú Szűz – **Könyörögj érettünk**

Irgalmas Szűz – **Könyörögj érettünk**

Hűséges Szűz – **Könyörögj érettünk**

Igazság tükre – **Könyörögj érettünk**

Bölcsesség széke – **Könyörögj érettünk**

Örömünk oka - **Könyörögj érettünk**

Lelki edény – **Könyörögj érettünk**

Tiszteletes edény – **Könyörögj érettünk**

Ájtatosságnak jeles edénye – **Könyörögj érettünk**

Titkos értelmű rózsza – **Könyörögj érettünk**

Dávid király tornya – **Könyörögj érettünk**

Elefántcsonttorony – **Könyörögj érettünk**

Mária aranyház – **Könyörögj érettünk**
 Frigynek szent szekrénye – **Könyörögj érettünk**
 Mennysorság ajtaja – **Könyörögj érettünk**
 Hajnali csillag – **Könyörögj érettünk**
 Betegek gyógyítója – **Könyörögj érettünk**
 Bűnösök menedéke – **Könyörögj érettünk**
 Szomorúak vigasztalója – **Könyörögj érettünk**
 Keresztények segítsége – **Könyörögj érettünk**
 Magyarország oltalmazója – **Könyörögj érettünk**
 Angyalok királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Pátriárkák királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Próféták királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Apostolok királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Vértanúk királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Hitvallók királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Szüzek királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Minden szentek királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Áteredő bűn nélkül fogantatott királyné - **Könyörögj érettünk**
 Mennybe fölvetett királyné – **Könyörögj érettünk**
 Szentolvasó királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Családok királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Béke királynéja – **Könyörögj érettünk**
 Magyarok nagyasszonya – **Könyörögj érettünk!**

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit
 - **Kegyelmezz nekünk!**
 Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit
 - **Hallgass meg minket!**
 Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit
 - **Irgalmazz nekünk!**
 Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja!
 - **Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire!**

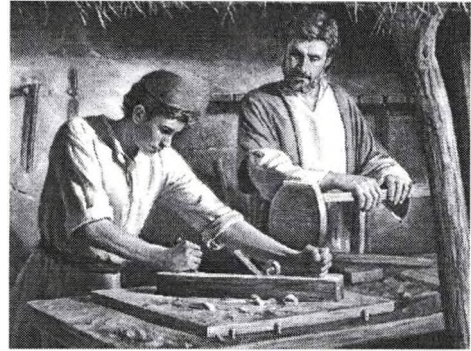
Könyörögjünk!
 Add Uram, hogy mi, a te szolgálid
 folytonos testi és lelki jólétnek örvendhessünk,
 a Boldogságos, mindenkor szeplőtelen
 Szűz Mária dicsőséges közbenjárása által,
 a jelen szomorúságtól megszabaduljunk, és örökké
 tartó örömet élvezzünk
 a mi Urunk, Jézus Krisztus által. – **Ámen**

Május estéin ezzel a szép énekkel is köszöntjük Jézus Anyját, aki a mi édesanyánk is:

**Néked ajánljuk, Szűzanyánk,
 A legszebb hónap alkonyát,
 Ezer nép híven zengi ma:
 Ó, üdvözlégy, Mária!**

**Ó tudjuk: május estelén
 Az égben is több lesz a fény
 S zengőbb az angyalok dala:
 Ó, üdvözlégy, Mária!**

Szent József a munkás

Az Egyház Szent Józsefet állítja példának a munkás életre.

Szent József ácsmester volt. A Dávid házából származott, Szűz Mária volt a jegyese. Nagyon szerette a nevelt fiát, Jézust. Szent József szorgalmas, becsületes munkájával tartotta fenn a Szent Családot.

Ünnepe május 1.

Matt Talbot

(1857-1925)

(május 1.)

Angol szállítómunkás volt. Minden pénzét elköltötte a pálinkára 10 éven át. Egyik napon érezte az Isten szavát, és nem utasította el. Ő nagyon erős alkoholista volt, mégis tudta kidobni a pálinkásüveget az udvarra, azt látta az édesanyja. Matt mondta az édesanyjának: „Édesanyám, a mai naptól nem iszom semmiféle szeszes italt.” Elment a kápolnába, ahol a fogadalommal megígérte az Istennek, hogy többé nem iszik. Utána bűnbánatot tartott, az addigi bűnökért jóvátételt vállalt. Megtakarított pénzéből három kispapot iskoláztatott.

1925-ben Matt összeesett az utcán, amikor a kórházba érkezett, már halott volt. Amikor boncolták a Matt halott testét, akkor megrendülve tapasztalták, hogy a halott derekán vasláncok vannak körülcavarva, amelyet már régóta hordhatott, mert teljesen beleették magukat az eleven húsba.

II. János Pál pápa boldoggá avatta.

Horváth Emerenciána

(1937-1954)

(május 2.)

Kiscsöszön született, élt és halt meg. Szülei szegény földművesek voltak. Napszámos munkából, később közös gazdálkodásból éltek. Renci – ahogyan szólították – szorgalmas lány volt. Gép-

írást tanult, és gyalog járt 3 km-re a kertai tancsházára dolgozni. Minden vasárnap a szentmisére ment és áldozott. Sokszor elzarándokolt a celldömölki kegytemplomba is. Munka után az erdős, sötét, sokszor sáros, havas úton hazafelé a rózsafüzért imádkozta. Egy legény sokszor meglátta a lányt és üldözte is. Renci elpanaszolta a félelmeit az édesanyjának, ezután még többet imádkozott.

Egyik napon a legény próbálkozott Rencivel, de ellenállt a csábításának, ezért a legény dühében egy nagy konyhakéssel 27-szer megszúrta Rencit. Otthagyta félholtan. Amikor rátaláltak, még élt és elmondta a történeteket. Gyilkosát nem ismerte fel. Megmenteni már nem lehetett, a tisztaság vértanúja lett.

Olyan, mint az olasz Goretti Szent Mária. Őt is megölte egy férfi, aki akarta elcsábítani, Mária nem engedte magát neki.

Szent Tarziciusz

(május 6.)

300 évig hatalmas és kegyetlen keresztényüldözés volt a Római Birodalomban. Rengeteg keresztényt zártak börtönbe, mert nem akartak a pogány isteneknek áldozni. Ezeket a Jézushoz hűséges keresztényeket megkínózták, keresztre feszítették, vagy vadállatok elé dobták.

257-ben a gyermek Tarziciusz vállalta, hogy beviszi a börtönbe az Oltáriszentséget rab keresztény testvéreihez. Egy kis vászonzacskóban a nyakába akasztva a ruhája alatt vitte az Oltáriszentséget. Útközben vad fiúk támadták rá. Kezét a mellére téve védte az Oltáriszentséget. Menekülni próbált, de nagy köveket dobtak rá. Ajultan esett az árokba és pár perc múlva már halott volt. Alig tudták a keresztények kivenni a kezéből az Oltáriszentséget őrző zacskót.

Tarziciusz az Oltáriszentség vértanúja és a ministráns gyermekek védőszentje.

Jávor Pál

(május 8.)

1959. szeptemberben hunyt el a magyar színész. A gyászmisén a pap felolvasta Jávor Pál végrendeletét:

„Nagyon kérem, hogy halálom után a szószékről hirdesse művésztársaimnak, volt kedves közösgemnek és minden magyar testvéremnek, hogy egyedül Krisztust követve érdemes élni, hogy egyedül igaz érték itt a földön nem lehet más, mint ami odaát az örökkévalóságban, Isten színe előtt is érték, mert van örökkévalóság, van örök élet, van lélek!”

Friedrich Joseph Haass

(Fjodor Petrovics)

Moszkva „szent” doktora

(május 31.)

Német volt, de 73 éves életéből 56 évet töltött orosz földön, életét adta a moszkvaiakért.

Mint házi orvos került egy orosz hercegi családhoz. Sokan jártak rendelőjébe. Így meggazdagodott. Házast, földet vett. De 4 év múlva mindent elvesztett és egy szolgálati szobában lakott.

A divatos orvostól a nincstelenség, a koldusok, a rabok, a száműzöttek védője lett. Évtizedekig volt egy kórház vezetője. Felügyelte a kórházak és börtönök lakóinak jólétét és biztonságát.

Sok gazdag orosz kereste orvosi rendelőjét. A tőlük kapott pénzt a szegényeknek osztotta szét.

Hűséges volt a katolikus vallásához, de az ortodoxok és protestánsok hitét is tisztelte. Kiharcolta a börtönök és kórházak higiéniaját (=tisztaságát, rendjét). A száműzötteket elkísérte és vigasztalta. Élelemmel és pénzzel segítette őket.

Mindenki becsülte, tisztelte. Még az orosz ortodox pátriárka is nagyra becsülte.

Sírja zarándokhely lett. A sírján súlyos vasláncok vannak, amiket a szibériai száműzöttek viseltek. De virággal is mindig tele van most is.

ANYÁK NAPJA

Az Anyák napja története

Kevés olyan szívmengető ünnep van, mint az anyák napja. Ekkor köszöntjük édesanyáinkat, megköszönjük nekik a szeretetet, gondoskodást. Születésünk óta szeret bennünket és gondoskodik rólunk.

A hagyomány kezdetei

Először az anyák tiszteletére tartottak ünnepségeket az ősi Görögországban, főleg tavaszoként. A görög istenek anyja, Rhea előtt is tisztelegtek. A XVII. században Angliában is köszöntötték az édesanyákat az Anya-vasárnapon, ami a nagyböjt negyedik vasárnapján volt.

Az Anyák napja tengerentúli története

Az Egyesült Államokban Julia Ward Howenak ötlete volt az Anyák napjáról 1872-ben, és úgy gondolta, hogy ezt az ünnepet a béke jegyében lehetne tölteni.

Az Anyák napja hivatalos megtartását Anna Jarvis véghezvitte, aki Philadelphiában élt. Anna Jarvis édesanyja 1905-ben halt meg, aki a XIX. század végén próbálta létrehozni az Anyák barátságának napját, ezzel akarta segíteni a polgárháború sebeinek gyógyulásában, mert a háborúban sok fiatal katona elesett az anyjuk legnagyobb

fájdalmára.

Ezért Anna Jarvis két évvel anyja halála után hozzáfogott egy kampányhoz, amelyben az anyák tiszteletére szánt hétvégét kívánt hivatalossá tenni. Elsőként 1910-ben, Nyugat-Virginia államban ünnepelték az Anyák napját. Egy évvel később már minden állam jegyezte ezt a napot. 1914-ben Woodrow Wilson elnök hivatalosan is bejelentette, hogy az Anyák napját, nemzeti ünnepként, minden évben május második vasárnapján fogják tartani.

Érzelemből haszon?

Jarvis 1923-ban keresetet nyújtott be, hogy állítsák le az Anyák napi fesztivált. Felháborodott a fejlődő üzlettől, amikor az asszonyok fehér szegfűt árultak, hogy gyűjtsenek pénzt. Jarvis ezt soha nem akarta, hanem a szép érzelmek napját akarta volna létrehozni, nem pedig a haszonszerzést.

Az anyák napja édesanyja

Jarvis asszony 1948-ban, 84 évesen halt meg. Gyermek soha nem született, mert egész életét arra áldozta, hogy megakadályozza az üzletet. Halála előtt úgy nyilatkozott, hogy sajnálja, hogy valahogy létrehozta az Anyák napját. Közben minden évben májusban Jarvis asszony szobája tele volt a világ minden tájáról

érkező üdvözlőlappal. Az emberek végül is őt nézték az anyák napja anyjának.

Manapság évente egyszer az egész világon megemlékeznek az édesanyákról.

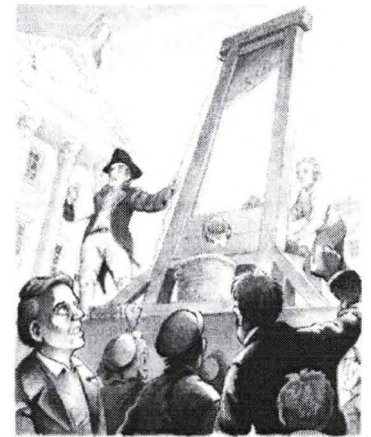
TANULSÁGOS TÖRTÉNET

Szigorral, de szeretve

Egy kisfiúnak az édesanyja meghalt, egyedül maradt az apjával. Az apa szigorú ember volt, nem engedte gyermekét szabad útra, gondolata, akarata szerint. Ez a gyermek 15 éves korában megszökött. Azt mondta, nem tudok így élni, önálló akarok lenni. Nekem ne parancsolgassanak. Ez a fiú 25 éves korában belekeült egy, az uralkodó elleni lázadásba a középkori Franciaországban. Az összeesküvésben tíz fiatalember volt.

A lázadást leleplezték és mind a tíz fiatalembert guillotine általi halálra ítélték. A guillotine egy hatalmas bárd, akit elítéltek, annak oda kellett tennie a fejét, a guillotine leszaladt, a fej levágta.

Az utolsó estén a fiatalemberünk ott ül kilenc társával. Azon gondolkozik - mégis csak szeretett engem az apám, mert nem akarta, hogy idejussak. Ha még egyszer hazamehetnék, bocsánatot kérnék tőle. De késő, reggel kivégeznek. Jön a hajnal, kivézetik a tíz embert, akinek a nevét mondja a hóhér az odalép, a guillotine leszalad, a fej a porba esik. Ez a fiatalember is hallja a nevét, már mozdul is, de valaki más lép ki a sorból. Úgy látszik rosszul hallottam. Aztán vége a kivégzésnek, tíz név a papíron, tíz fej a porban. A hóhérok körülnéznek, úgy látszik többet tartóztattunk le. A maga neve nincs itt. Elmehet!

A fiatalember azonnal futni kezd. Nagyon jól tudta, hogy benne volt. Az első dolga, most, most megyek haza az apámhoz, és bocsánatot kérek. Tíz év után nehéz végigmenni a régi utcán. Nehéz rátenni kezét a kilincsre, végig járni a szobákat. Minden üres. Leül az apja íróasztala elé. Itt ült mindig, innen nézett rám olyan szigorúan. Most már tudom, hogy azért, mert szeretett. A tekintete leesik az íróasztalra - egy levél - fiamnak. Reszkető kézzel bontja, mit ír nekem az apám tíz év után. Fiam, ma reggel azt olvastam az újságban, hogy holnap hajnalban kivégeznek. Én annyira szeretlek téged, hogy megpróbálok odaállni

helyetted, hátha sikerül. Gyermekelem gondolj arra, hogy így szeret minket Isten, hogy amikor a kárhozatunkról volt szó, Ő maga lépett oda. Lejött emberi testben, és odalépett a helyedbe, helyünkbe - elvégeztetett.

A fiú leborult az asztalra és sokáig sírt. Amikor fölkelte onnan, egészen más ember lett. Az ő szívében is elvégeztetett, új emberré lett. A fiú szíve válaszolt az édesapa áldozatára.

A GYÓGYPEDAGÓGIA TÖRTÉNETE

A „láthatatlan kisebbség”: a fogyatékoság elterjedtsége, a fogyatékos-kép

- Nagyon nehéz megbecsülni a korai társadalmakban élő fogyatékos emberek számát.
- A történeti források, mindenekelőtt az írásos dokumentumok csekély száma miatt csak feltételezhetjük, hogy a régi kultúrákban a veszélyeztető tényezők jóval nagyobb mértékben álltak fenn, mint manapság.
- A nyomor, a járványok folyamatosan fennálló halálos fenyegetést jelentettek az emberiség korai történelme során.
- A fennmaradt írásos források szerint a fogyatékosok már a legrégebbi időktől kezdve jelen voltak az emberi társadalmakban.
- Az ókoriak történetírást sokkal inkább kötetlen történetmesélésnek tekintették, és nem annyira a tények gondos rögzítésének.
- Gyakran találkozunk a különböző fogyatékkal élő emberek leírásával a görögöknél vagy a rómaiaknál.
- Az ókori irodalom egyik kiemelkedő alakja, Homérosz egyes források szerint vak volt. A hagyomány szerint hét város versengett azért, hogy fiának mondhasssa.
- Ám azt sem tudjuk pontosan, hogy élt-e egyáltalán, és hogy a neki tulajdonított két nagy eposz, az Iliász és az Odüsszeia az ő műve volt-e.
- Az ember testi és szellemi kondícióit fenyegető tényezők ezekben az évezredekben rendkívül elterjedtek voltak.
- A várandós anyák modern értelemben vett gondozása (prenatális gondozás) teljesen ismeretlen volt, táplálkozásuk sem volt megfelelő, ki voltak téve számos megbetegedés veszélyeinek.
- Mindezek következtében igen magas volt a halvaszületések száma, illetve számos gyermek fizikai vagy mentális anomáliával jött a világra.
- A pestis és más epidémiák évezredekken keresztül megtizedelték a felnőtteket, de a gyerekekre még veszélyesebbek voltak.
- A skarlát például ősi betegség, nevét – „scarlet fever” – mégis csak 1685-ben kapta.
- Ez a betegség már a kereszténység előtti időkben is rendkívül elterjedt volt, és felelős lehetett számos olyan szerzett fogyatékoság kialakulásáért, mint például a siketség, a vakság és az értelmi fogyatékoság.

- Ezek a pusztító járványok elvonulásuk után az élve maradtak számára sokkal rosszabb életfeltételeket hagytak maguk után, mint amelyenek előttük voltak.
- A járványok csapásai után az egyes társadalmakban a házasságkötést szabályozó törvényeket is szigorították élve maradtak védelme érdekében.
- Elképzelhető például, hogy a Kr. e. 4. századi Athént sújtó pestisjárvány készítette Platón arra, hogy kiálljon egy olyan törvényt szigorítás mellett, amely csak a fizikailag és mentálisan ép arisztokrata elit számára engedélyezte a házasságkötést és a gyermekek nemzését.
- Az ilyen és ehhez hasonló, a későbbi eugenikát idéző eljárások egyébként sem voltak ritkák az ókorban.
- A premodern – tehát a 16. század előtti – társadalmakban a fogyatékosok egy olyan kisebbséget alkottak, amely mindig ki volt téve a többség előítéleteinek, nemcsak azért mert a szokásos életvitelben nem tudtak maradéktalanul részt venni, hanem azért is, mert a többség számára ők testesítették meg a közösségre járványok formájában újra és újra lecsapó gonosz erők állandó fenyegetését.
- A látható fogyatékkal születő gyermek rossz óment jelentett a közösség számára: az istenek haragszanak rájuk.
- Ezt fejezik ki a következő babiloni mondások is:
- „Ha egy asszony torz csecsemőt hoz a világra, az országban az inség lesz az úr.”
- „Ha egy királynő torz csecsemőt hoz a világra, az ellenség elrabolja a király vagyonát.”
- A közösség érzéketlen, sőt kegyetlen reakciói mindennaposak voltak ezzel a kisebbséggel szemben.
- Ám akadtak példák a fogyatékkal élők elfogadására, sőt megbecsülésére is.
- Bizonyos kultúrákban a fogyatékkal élők megítélése a mai fogalmaink szerint meglehetősen ellentmondásos volt, alkalmanként jó, máskor pedig rossz ómennek is tekintették jelenlétüket.
- A mezopotámiai omenlisták (előjeljelző szövegek) arról tudósítanak bennünket, hogy a városok utcáin találkozni lehetett a legkülönfélébb testi vagy értelmi fogyatékosággal élő emberekkel.
- Úgy tűnik, hogy a társadalom ezeket az embereket egy különálló csoport tagjainak fogta fel, ám jelenlétüknek olykor pozitív jelentést tulajdonított.
- A szöveg tanúsága szerint ugyanis ilyen csoportok jelenléte a városban azt jelzi, hogy a városnak jó sora lesz:
- Ha egy városban a némák számosak, ez azt jelenti, hogy a városnak jó lesz”
- A mai olvasó számára, talányos, hogy a némákkal szemben a vakok jelenlétét miért tekintették rossz ómennek:
- „Ha egy városban a vakok számosak: szenvedés a városnak”
- Ismét más helyen a fogyatékkal élők kifejezetten jó előjelként jelennek meg:
- „Ha egy városban a bénák számosak, ez azt jelenti, hogy a városnak jó lesz. Ha egy városban a béna nők számosak, ez azt jelenti, hogy a városnak jó lesz. Ha egy városban az idioták számosak, ez azt jelenti, hogy a városnak jó lesz. Ha egy városban az idióta nők számosak, ez azt jelenti, hogy a városnak jó lesz” (Forrás: CT – Cuneiform Texts from Babylonian Tablets of the British Museum, London, 1868 óta folyamatosan) (Következő számban folytatjuk.)